

Anteckningar från möte med Göta älvs vattenråd (inkl. Göta älvs kustvatten)

Tid: 2 februari 2023, kl. 13:30-16:00

Plats: På Göteborgsregionen (GR) och via Teams

Närvarande:

Ida Fossenstrand (M)	Göteborgs stad, ordf.
Rune Karlsson (M)	Trollhättans stad
Jeanette Wadman	Trollhättans stad, Miljö
Ida Wendt	Ale kommun
Emanuel Nandorf	Kungälv kommun
Kristina Holm	Kretslopp och vatten, Göteborg
Josefin Evertsson	Miljöförvaltningen, Göteborg
Kristina Bernstén	Göteborgs Hamn AB
Åke Niklasson	LRF
Bo Svärd	Naturskyddsföreningen i Göteborg
Maria Lennartsson	Södra Skogsägarna
Monica Dahlberg	Göta älvs vattenvårdsförbund/Göteborgsregionen (GR), sekr.
Agneta Sundgren	LRF (Pkt 5)
Noomi Asker	Länsstyrelsen (Pkt 5)
Diego Velasquez	Åtgärdssamordnare – GR (Pkt 6)
Salar Valinia	Åtgärdssamordnare – EnSuCon (Pkt 6)
Patrik Lindberg	Åtgärdssamordnare – EnSuCon (Pkt 6)

1. Mötet öppnas

Ordf Ida Fossenstrand öppnar mötet.

2. Godkännande av dagordning

Vattenrådet godkänner dagordningen.

3. Föregående mötes anteckningar

Kristina Holm vill ändra något i anteckningarna gällande det hon sade under "Bordet runt". Kristina mailar ny text till Monica som ändrar i anteckningarna och publicerar en reviderad version på hemsidan.

Anteckningarna från mötet den 25 november 2022 godkänns i och med det och läggs till handlingarna.

GÖTA ÄLVS VATTENRÅD

4. Meddelanden + Presentationsrunda

- Monica informerade om att Årsmötet för Göta älvs vattenvårdsförbund hålls den 19 april i Kungälv. Göta älvs vattenråd är tillsammans med Mölndalsåns och Säveåns vattenråd nätverk inom Göta älvs vattenvårdsförbund. Årsmötet anordnas tillsammans med Bohuskustens vattenvårdsförbund. Inbjudan med program kommer att skickas ut i mars.
- Vattenråden har fått tilläggsbetalning av samverkansbidraget från Vattenmyndigheten (VM) så det har inte blivit minskat för 2022 trots att det var sagt så från början. VM har dock flaggat för att det ev försvinner helt fr o m 2023 men det har inte kommit något slutgiltigt besked. Brev skickades gemensamt från åtta vattenråd till Havs- och vattenmyndigheten via GR i december för att påtala vikten av fortsatta samverkansbidrag (bifogades med kallelsen till detta möte).
- Politisk representation från kommunerna i vattenrådet är ännu inte klar. Hittills har kansliet fått namn från Vänersborg, Trollhättan och Lilla Edet. Då kommunerna nu bidrar med pengar till vattenrådet och dess åtgärdssamordning har det varit ett önskemål att få politisk representation som har mandat att besluta vad bidraget ska användas till förutom den 20%-iga finansieringen av åtgärdssamordnartjänsten under 2023–2026.

En presentationsrunda genomfördes då det var flera nya deltagare i vattenrådet.

5. Information om Neonikotinoider - Agneta Sundgren, LRF och Noomi Asker, Länsstyrelsen

Agneta informerade om vad Neonikotinoider (NNi) är för typ av ämnen, vad de använd(e)s till, vad de har för risker och i vilka mängder man funnit rester av dem i vatten (recipient).

Agnetas svar på fråga om vad förbudet betydde ekonomiskt för odlarna:

I rapporten "Värdet av våroljeväxter – ekonomiska konsekvenser av ett förbud mot växtskyddsmedel" har Jordbruksverket sammanfattat det så här:

"Den sammanlagda kostnadsökningen för odlarna kan beräknas till drygt 20 miljoner kronor per år. Per hektar motsvarar det drygt 500 kronor vilket för enskilda gårdar kan ge betydande konsekvenser för lönsamheten."

Den här rapporten togs fram 2015 så det är troligt att värdet är större nu.

Noomi informerade om Neonikotinoider och hur de som miljögifter hanteras inom vattenförvaltningen samt hur de kan påverka vattenlevande organismer.

Agnetas och Noomis presentationer bifogas med anteckningarna.

6. Åtgärdssamordnare inom Göta älvs ARO nedströms Vänern

Vattenrådet (gm Göta älvs vattenvårdsförbund) har blivit beviljade LOVA-medel för åtgärdssamordnare t o m 1/11 2026. Totalt maximalt bidrag (och max 80% av kostnaden) är 5 524 000 kr.

Uppdraget har på önskemål från vattenrådet besatts till 50% med tjänst på GR och 50% som upphandlad konsult. Diego Velasquez har anställts på GR och den upphandlade konsulten är

EnSuCon. Diego från GR samt Salar och Patrik från EnSuCon närvarade på mötet och presenterade sig.

EnSuCons presentation bifogas med anteckningarna

Emanuel Nandorf (Kungälv kommun), Niklas Wengström (Sportfiskarna), Johan Erlandsson (Miljöförvaltningen, Göteborg), Åke Niklasson (LRF) och Ida Wendt (Ale kommun) har anmält intresse att delta i en referensgrupp från vattenrådet som särskilt stöttar åtgärdssamordnarna i deras arbete.

Vattenrådets LOVA-ansökan med projektbeskrivning bifogas med anteckningarna.

7. Bordet runt

LRF

Inget nytt att informera om

SNF

Inget nytt att informera om

Göteborgs Hamn

Har utförts en mindre muddring längre ut i farleden, men väntar på tillstånd för stor muddring av hamn och farled.

Trollhättan, Jeanette

Arbetar med vattenskyddsföreskrifterna kopplade till det nya vattenskyddsområdet för Göta älv (GÄVSO)

Snart öppnas ny bro över Göta älv centralt i Trollhättan.

Kungälv

Arbetar med samrådsredogörelse för revidering av vattenskyddsområdet för Dösebacka.

Emanuel sitter med i skyltgruppen inom GÄVSO och i en samordningsgrupp för råvatten från Göta älv.

Ska på studiebesök vid våtmarker som anlagt i projekt inom 8+fjordar.

Ale

Ale kommuns tillståndsansökan om att bygga fiskväg förbi Hältorpsdämnet i Hältorpssjön, Alafors, behandlas i Mark- och miljödomstolen, och kommunen hoppas på beslut i frågan under våren. Vid positivt besked kommer upphandlingsprocess för utförandet startas upp.

Påpekar att det är viktigt att inom Åtgärdssamordningsprojektet kontinuerligt informera kommunernas politiker om vad som görs så att de ser att pengarna de bidrar med till vattenrådet gör nytta.

Miljöförvaltningen, Göteborg

Två fiskvägar planeras att byggas i Lärjeåns nedre del, en vid dammanläggningen vid nödvattentäkten (Kretslopp och Vatten är verksamhetsutövare) och en lite längre uppströms vid en gammal damm (Park- och naturförvaltningen är verksamhetsutövare). Processen med tillståndsansökan har pågått i ett par år, men nu kommer MMD hålla huvudförhandling i målet den 15 mars.

Har tillsammans med Mölndal tagit fram lokalt åtgärdsprogram för Stora ån och Balltorpsbäcken.

Södra

Inget nytt att informera om

Kretslopp och vatten, Göteborg

Inget nytt att informera om

Trollhättan, Rune

Berättar att han har erfarenheter av vattenvård/fiskevård som ordförande för Göta älv Lilla Edet Trollhättans fiskevårdsområdesförening under 1980-90 och början av 2000 talet.

Vattendom för Göta älv norr om Lilla Edet och även en vattendom för dämnet vid Sjuntorp, Slumpån/Lerumsån.

Strandskoning med sten, undermåligt/felaktigt byggd på 60- och 70-talet av Kanalverket/Sjöfartsverket. Anledning till byggnationen var att minska rasrisken/skred längs stränderna.

Bidrag till fiskevårdsföreningens ideella verksamhet genom Grön El från Vattenfall och delvis från Sjöfartsverket.

Ombyggnad av utloppen (strandskoning) av bäckar till älvfåran genomfört av fiskevårdsföreningen med hjälp av bidrag.

Upprensning av igenslammade utlopp uppströms i bäckar till Göta älv, pga. felaktigt byggd strandskoning samt utläggning av nya lekbottnar för lax och öring med hjälp av bidrag.

Förändring till utsättning av laxsmolt till norr om kraftstationen vid Lilla Edet, enligt gällande vattendom.

Säveå-laxen (större naturligt lax naturligt genetiskt uppkommen för Säveån) har av Vattenfall numer helt ersatt Göta älvs laxen uppströms. Säveå-laxen skadar sig vid uppvandringen förbi Lilla Edet norr om dämnet. Göta älv-laxen är/var en mindre lax naturligt och genetiskt uppkommen för Göta älvs norra sträcka) samt blev naturlig för de mindre lekplatserna och forsarna (borttagna år 1910-15) mot Trollhättan. Anledningen till beslutet var att forskarna påstod att Göta älvs laxen var genetiskt förstörd och mer eller mindre utdöd.

Utplantering av ny lax sort i Grönån, vilka problem det blev efter denna utsättning/förändring.

Flodpärlmusslan, dess betydelse och ett kvitto på rent vatten. Samverkan mellan öring och flodpärlmusslan.

Ål, ålyngelledarna och laxtrapporna vid Lilla Edets kraftstation enligt vattendom, varför de inte fungerar eller numer är helt borttagna. Ålyngeluppsamling vid Trollhättans kraftstation för vidare lyft/transport till Väneren.

Medverkan vid Mark och Miljödomstolen Vänersborg, förhandlingar inför/till nya vattendorar.

Trafikverket och förhandlingar inför byggandet av ny motorväg (E45) map markstabilitet, utsläpp, fiskvandring, mm.

Utsläpp från avloppsreningsverkens bräddutlopp, när dessa blir överbelastade pga. kraftigt regn eller stopp.

Lilla Edet, Andreas

Sanering såväl som skredssäkrande åtgärder planeras samt utförs i kommunen

Avloppsreningsverket Ellbo planeras att byggas ut för att tillmötesgå utsläppskraven bättre.

Lilla Edet, Mona

Statligt finansierade skredriskåtgärder har startat

Ombyggnad av slussarna startar 2025

Totalreningen av kraftverksdammen i Lilla Edet pågår

Diskuteras att sätta ut stör i älven

Vattenrådet fick vid mötet i september en dragning av Linnéa Jägrud från Sportfiskarna kring stör-projektet. [Hennes presentation finns på vattenrådets hemsida.](#)

8. Aktiviteter/projekt för vattenrådet

- **Genomgång av framtagna underlag för Lärjeån, Bo Svärd**

Kommer en presentation med sammanställning av analyserna under våren.

- **Projekt "Kartläggning av vandringshinder (vägtrummor) i biflöden till Göta älv"**

Fältarbetet är klart men inte slutrapporterat till Länsstyrelsen än. Rapporten är tänkt att vara klar i februari 2023. Daniel Wendesten från Sportfiskarna presenterar resultatet för vattenrådet är det är klart.

Vattenrådet deltar i projektet där Sportfiskarna är projektägare.

- **Projekt för återvätning, finns intresse hos vattenrådet att arbeta med frågan?**

Fick vid vattenrådets besök i Risveden kontakt med några markägare i där (inom Ale kommun) som är positiva till återvätning av skogsmark. Bidrag finns att söka via Skogsstyrelsen.

Åke kommer att få ytterligare information från Niklas Wengström som deltar vid årsmöte för LRF i Ale, som hålls samma kväll som detta mötet.

- **Projekt för mellankommunalt samarbete kopplat till de lokala åtgärdsprogram som tas fram av kommunerna (Förslag från föregående möte)**

Finns stort behov av mellankommunalt samarbete gällande vattenfrågor och en del pågår redan t ex SVAR-projektet på GR som Kristina informerade om vid förra mötet.

Vattenrådets nystartade åtgärdssamordningsprojekt är ju också ett mellankommunalt samarbete och mycket gemensamt arbete kan genomföras inom det projektet.

- **LIFE-projekt "Från källa till hav" (informerades om på föregående möte)**

Pågår arbete för att få fram ansökan till ett stort LIFE-projekt "Från källa till hav" som är tänkt att skickas in 2023. Deltagande från länen: Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland och Västra Götaland.

Vattenrådet kan komma att få en roll i det.

- **Finns förslag på nya projekt?**

Inga nya förslag lades fram på mötet.

9. Hemsidan – synpunkter/förslag till ändringar/kompletteringar (Stående punkt)

Monica uppmanar alla att titta igenom vattenrådets hemsida www.vattenradivast.se/gota-alvs-vattenrad/ och att kontinuerligt komma med synpunkter på justeringar och rapporter/material att lägga upp m.m.

10. Övriga frågor

Inga övriga frågor togs upp.

11. Nästa sammanträde

Kommande möten för vattenrådet hålls den:

- 31 mars kl. 13:30-16:00 på GR
- 29 maj kl. 13:30-16:00 på GR

Höstens möten bokas in vid mötet i maj.

Antecknat av: Monica Dahlberg, GR